

O scrisoare pierduta - specie dramatica

Comedia este specia genului dramatic, ce infatiseaza personaje, moravuri sociale, starnind rasul si avand un final comic.

O comedie este si opera literara "O scrisoare pierduta" de I.L. Caragiale. In aceasta comedie de moravuri sociale, politice si familiale, personajele aflate in conflict (Catavencu si grupul de intelectuali independenti in opozitie cu reprezentantii guvernului : Stefan Tipatescu, Oe si Zaharia Trahanache) sunt caracterizate prin modul de expunere predominant (dialogul imbinat cu monologul), prin faptele, atitudinea si gesturile lor, prin limbajul si numele lor.

Ca si in operele epice, in comedia "O scrisoare pierduta", actiunea este declansata de intriga si de conflict.

Intriga o constituie pierderea de catre Zoe Trahanache a scrisorii de amor primita de la Stefan Tipatescu, prefectul judetului si prietenul sotului ei. Conflictul care evolueaza gradat pana in momentul incaierarii (din actul al treilea), pana a se stinge in final, cand cantecul fanfare va face uitata lupta politica si va proclama Victoria santajului, ramolismului si a prostiei fudule. Este lupta dintre cele doua grupari politice provocata de contradictia dintre interesele fiecaruia si adulterul comis de Zoe cu prietenul de familie, Tipatescu.

Comedie in patru acte, actiunea acestei opere dramatice se desfasoara gradat, fiecare act avand un punct culminant al sau, ce reprezinta o situatie dramatica. Astfel, repartizate pe acte, punctele culminante sunt : vestea ca Nae Catavencu nu vrea sa restituie scrisoarea decat in schimbul candidaturii sale ca deputat si aparitia lui Zaharia Trahanache care anunta ca a descoperit o polita falsificata de Catavencu (actul 1), decizia lui Tipatescu si Zoe de a-l sustine pe Catavencu (actul al doilea), anuntarea numelui candidatului propus de la centru (actul al treilea), ingenuchierea in fata Zoei a lui Catavencu care accepta sa conduca manifestare data in cinstea alegerii lui Agamita Dandanache (actul al patrulea).

Structura operei literare "O scrisoare pierduta", este specifica genului dramatic : patru acte ce includ scene care prezinta plecarea sau intrarea unui personaj si modificare locului si a timpului actiunii.

La fel ca si in opera epica, comedia are momente ale subiectului literar, repartizate pe acte. Astfel, in actul 1 se afla expozitiunea (plasarea intamplarilor intr-un judet de munte in prajma alegerilor electorale si prezentarea a doua personaje - Stefan Tipatescu, prefectul judetului si politaiul Ghita Pristanda) si intriga (pierderea unei scrisori amoroase adresata de Tipatescu Zoei, sotia aliatului sau politic, Zaharia Trahanache. Scrisoarea ajunge la Catavencu, seful opozitiei, care santajeaza adversarul).

In actul al doilea, desfasurarea actiunii prezinta faptele declansate de pierderea scrisorii, rasturnarea situatiei in privinta alegerii candidatului, incaierarea celor doua grupari politice la adunarea electorala.

In actul 3 intalnim punctul culminant : este numit alt candidat impius de la centru. In urma altui santaj, tot cu o scrisoare.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Actul al 4-lea prezinta deznodamantul : adversarii politici se impaca la manifestatia data in cinstea alesului Agamemnon Dandanache.

Modurile de expunere sunt dialogul si monologul dramatic, presarat de interogatia retorica sau exclamatia retorica, in cazul personajelor Catavencu si Farfuridi (in actul al 3-lea). In cadrul monologului dramatic, un rol important il are limbajul, folosit ca mijloc de caracterizare. Lipsit de logica si coerenta, monologul reliefeaza lipsa de cultura, gandirea lipsita de logica a celor doua personaje. Catavencu vrea "sa avem si noi falitii nostrii", el afirma ca industria este "siblima" dar nu exista.

Farfuridi referindu-se la constitutie afirma aberant : "ori sa se revizuiasca, primesc, dar sa nu schimbe nimica, ori sa nu se revizuiasca, primesc ! Dar atunci sa se schimbe pe ici pe colo si anume in punctele esentiale ". Prin interogatia retorica si exclamatia retorica, cele doua personaje cauta sa castige capital politic. Aceste doua procedee artistice, folosite in caracterizarea indirecta, reliefeaza demagogia celor doua personaje.

Realizate intr-o viziune clasica, personajele se incadreaza in tipologia comica, avand o dominanta de caracter: Zaharia Trahanache- naivitate, siretenie ; Stefan Tipatescu - aroganta; Zoe - superficialitatea; Catavencu - demagogia; Ghita Pristanda - slugarnicia; Farfuridi si Branzovenescu- prostia; Agamemnon Dandanache - prostia si demagogia; Cetateanul turmentat - naivitatea. Fiind o comedie piesa prezinta un comic divers: comical de situatie (pierderea si gasirea scrisorii, intalnirea Tipatescu - Catavencu), comical de caracter (ipostazele de personaje), comicul de moravuri (relatia Tipatescu - Zoe), comicul de nume (Trahanche, de la trahana care inseamna o coca moale ; Catavencu de la o hainca cu doua fete, Dandanache de la dandana., Farfuridi, Branzovenescu si Pristanda).

Specifice textului dramatic, sunt indicatiile scenice. Consemnate intre paranteze, ele prezinta sugestiile autorului privind decorul sau jocul de scena al actorului si absenta naratorului, deosebindu-se astfel de textul narativ.

Sursele comicului in "O scrisoare pierduta"

Alcatuite din patru acte, cu actiune bine dozata in jurul conflictului, "O scrisoare pierduta", este o comedie de moravuri, a carei tema o constituie viata publica si de familie a inaltei societati romane, in penultima decada a secolului al 19 lea.

Actiunea este plasata "in capitala unui judet de munte", unde se da lupta pentru dobandirea puterii. Comicul prezent in aceasta opera este de limbaj, de moravuri, de caracter, de situatie, de nume.

Comicul de limbaj este realizat prin mai multe mijloace : nonsensurile de exprimare, automatismele verbale, pronuntarea gresita a cuvintelor, asociatiile antonime, tautologia. El este folosit ca mijloc de caracterizare indirecta a pesonajelor, modalitate specifica comediei.

Nonsensurile din exprimarea unor personaje dovedesc o gandire lipsita de logica. Asa este finaolul discursului lui Catavencu la adunarea electorala din actul al 3-lea : " industria romana e admirabila, e sublima, putem zice, dar lipseste cu desavarsire". Farfuridi ii spune lui Branzovenescu, hotarand trimiterea unei telegrame : " O semnam, dar o dam anonima".

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Automatisme verbale reflecta caracterul personajelor: slugarnicia lui Pistanda care foloseste mereu cuvântul "curat" cu sens probativ (curat-murdardar) și viclenia la Trahanache ("aveti puțină răbdare").

Pronunțarea greșită a cuvintelor sugerează prostia la Pistanda ("familie mare, renumeratie mică"), ramolismul și degradarea la Dandanache ("cu briza titi prostii, hodoron-tron zdronca-zdronca").

Asociațiile de termeni incompatibili reliefează incultura personajelor ("După lupte seculare care au durat treizeci de ani").

Comicul de caracter iese în evidență în atitudinile atât de diferite ale lui Catavencu, legate de scrisoare pierdută. Cât timp posedă scrisoarea, el este amenințator. Când o pierde, devine umil și acceptă să conducă manifestatia de simpatie în cinstea rivalului său, Dandanache.

În finalul comediei, cuvintele lui Catavencu "iată binefacerea unui regim constituțional" sunt urmate de remarcă la Pistanda "Curat constituțional".

Comicul de moravuri îl generează cele două scrisori pierdute.. Prima, adresată de Tipatescu Zoei, este găsită de Cetățeanul turmentat și furată de la el de Catavencu. În jurul ei se va duce lupta între cele două grupări care susțin doi candidați : "stâlpii județului" sunt de partea lui Farfuridi iar, "dascălimea" este de partea santajistului demagog Catavencu.

Din această luptă, în care se relevă viclenia, micuța , necinstea, amenințarea, prostia, egoismul, iese învingător Agamita Dandanache, ales ca urmare a santajului, prin folosirea altei " scrisori pierdute".

Autorul însuși l-a caracterizat pe Dandanache : " mai prost decât Farfuridi și mai canalic decât Catavencu.

Comicul de nume se realizează prin numele personajelor provenite din substantive comune.

Numele politicianului Pistanda vine de la numele unui joc popular moldovenesc "pistanda", sugerând că el "joacă" după cum îi se cântă. În piesă, Pistanda își aprobă întotdeauna superiorul, încalcă legea dacă primește ordin, spionează prin oras din ordinele lui Tipatescu, este gata să treacă de partea lui Catavencu atunci când îi se pare că acesta va castiga. Acasă, Pistanda "joacă" după cum îi cântă nevasta : " Ghita, pupa-l în bot și-i papa tot".

Trahanache, derivat de la substantivul trahana - coca moale, își modelează comportamentul în funcție de interese, fiind manevrat de superiori, de Zoe, de Tipatescu.

Dandanache, derivat de la substantivul "dandana" - bucluc, este personajul care provoacă rasturnări de situație. Alăturarea acestui nume de prenumele Agamita (Agamemnon) care sugerează vitejia, creează un efect comic.

Farfuridi și Branzovenescu, aluzii culinare, reprezintă un cuplu de imbecilitate, dependenți unul de altul asemenea brânzei de farfurie.

Tipatescu, derivat de la substantivul "tip" este june prim, tip abil, cuceritor de inimi.

Cetățeanul turmentat, prin nume, este alegătorul anonim amestecat de alegerile necinstite, având o singură nedumerire : " eu cu cine votez ? " .

Catavencu, prin numele său, sugerează firea de mahalagioaică (cata - mahalagioaică) și ipocrizia (cataveică - haina cu două fețe).

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

Comicul de situatie este provocat de coincidente (Catavencu si Dandanache vor sa ajunga deputati prin santaj, folosind o scrisoare de amor pierduta), de incurcaturi si confuzii (Dandanache il confunda pe Trahanache cu Tipatescu) , de imprejurari echivoce.

Varietatea comicalui incadreaza piesa "O scrisoare pierduta" in comedie, specia genului dramatic careia ii este specifica aceasta categorie estetica menita sa starneasca rasul.